

КОМУНІКАЦІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Погорська І. І.

**доктор політичних наук, старший науковий співробітник,
Інститут міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка**

Враховуючи політико-нормативний вимір концептуалізації ідентичності щодо конфігурації сучасних міжнародних відносин, що проявляється через повернення уваги фахівців до поглибленого дослідження способів коекзистенції у глобальному світовому просторі. Складність його дійових акторів та їх взаємодія вельми часто пропонують рішення обмежено ефективні для проживання там, де одна спільнота може процвітати, а інша занепадати. Слід також зазначити, що на рівні ортодоксальних теорій, які почали розглядати певні аспекти, пов'язані з особистістю та спільнотою у міжнародній динаміці, лише поява підходів, що зважають на ідентичність та розміщують фактор різноманітності в основний фокус уваги, ключовим концептуальним поняттям обирають поняття діалогу, поступово визначаючи його важливість для побудови владних відносин на світовій арені.

Разом з тим варто враховувати, що ідентичність продовжує розумітися в есенціалістичному і тоталізуючому плані, але такі сучасні її характеристики як множинність, плинність та реляційність все більшим чином співвідносяться з конститутивною роллю влади в побудові, утвердженні та трансформації ідентичності. Це означає ситуацією «розмноження» традиційної концептуалізації ідентичності, де поширення комунікаційних технологій означає нове повернення тотожності у міжнародних відносинах й перспективи пошуку альтернативних способів поглянути на спільне проживання з планетарних позицій.

Ключовою концептуальною проблемою є те, що ідентичність особи робиться всередині конкретно існуючих спільнот, де соціальні та культурні наративи переважають вплив інших соціальних просторів, але завдяки зростанню комунікації альтернативи також стають зрозумілими й є результатом реалізації певних владних відносин, формуючи нові контактні виміри.

Переконання про трансформаційний потенціал реального діалогу – не єдиний аргумент, що вартий уваги. Серед основних умов щодо того чим цей діалог повинен заповнитися, його інклюзивний характер діалогу, де учасники повинні мати можливість трансформувати власну перспективу в перспективу більш глобальну і знати чи залишатися відкритими можливості

до інших варіантів перспективи. Таким чином мова йде про складність інституалізації ідентичності, що вміщує різноманітність у спільні проекти організації владних відносин, яка не обов'язково виключає відмінності, але формує структури для тих хто керує міжнародно-політичними процесами, створюючи більш гармонійний шлях через розуміння, включення та повазі до «інших».

Підкреслення важливості владних відносин в міжнародній артикуляції є також важливим тому, що між «нами» та «іншими» є й значний антагонізм – ідентичності виникають і змінюються не тільки в співучасті, але також опором «іншому», тому силова складова відносин влади стає неминуче комунікаційною характеристикою суспільства і будь-який проект, який спрямований на соціальну трансформацію – це, в свою чергу вектор нових владних відносин, які сформульовані або викликані альтернативою жити разом чи протистояти одне одному.

Отже, трансформативний потенціал міжнародного діалогу, суттєвим чином, залежить від моделей в рамках яких відносини влади буде реалізовано. Зокрема, серед прихильників вельми егалітарного поствестфальського світу, діалоговий наратив є важливим інструментом розподілу влади, але від того, які стосунки вербального «мистецтва війни» залишаться в силі в реальності, така перспектива буде очікувати всю громаду.

Дослідницька позиція новітніх течій пропонує як засіб для кращого розуміння сучасного світу концептуальне бачення, яке базується на врахуванні глобальних реалій зростання населення, що протидіє суспільній нормі спільної національної ідентичності, а також зростанню соціального шару покоління, яке має прояви розвитку іншої культури, окрім культури батьків. Через це політичний менеджмент в багатьох країнах світу має зважати й на мультикультурний досвід, й на такий факт як гібридна ідентичність, у суспільствах, де домашня культура (батьківська) та культура прийому домовились про «третю культуру». Враховуючи різноманітні взаємодії між людьми з різних культурних середовищ, ідентичності формуються через міжособистісне спілкування, а саме спілкування використовується внутрішньо особистісне, бо обробляє його власна особиста ідентичність. Однак вона також відбувається в більшій мірі через комунікаційну сферу організаційного спілкування.

Для кращого розуміння складності процесів, що відбуваються, комунікаційну теорію ідентичності буде використовуватися як теоретичний базис, бо сама соціальна природа взаємодій вимагає постійних переговорів між «пробілами» в ідентичності. Теорія СТІ пропонує визначити чотири шари ідентичності – особисті, реляційні, законодавчі та комунальні, а характеристиками комунікаційного процесу щодо ідентичностей

визначають інтерналізацію, екстерналізацію та соціальне втілення ідентичності через спілкування.

Принципова увага за даного бачення фокусується на особливостях комунального вираження ідентичності або ідентичності громади. Другим кроком вивчається взаємопроникнення цього «комунального» шару із особистим та реляційні шарами. Розбиття на шари забезпечує структуру, яка заглиблюється у глибину культурного явища в роботі зі складною реальністю. При цьому при побудові систем як національної, так міжнародної комунікації варто враховувати поширеність «розривів» ідентичності, що ілюструє постійне напруження між шарами ідентичності.

Таким чином варто констатувати: аналіз стану та концептуалізація відносин між ідентичністю розвитком сучасності мають безпосередні наслідки та вплив на соціальну та політичну практику, явно та неявно спонукають до включення нормативного виміру у процес формування та реалізації владних відносин, де інтеграція та виключення є невід'ємною частиною процесу формування колективної ідентичності через взаємодію з «іншими» – людьми, спільнотами, державами, регіонами та культурами - цивілізаціями світу. Цей простір функціонує як складна синергія, системна самоорганізація якої є, значною мірою, процесом планетарної комунікації у пошуках окремими спільнотами та особистостями моделі ефективної соціалізації як безпечного місця для підтвердження власної ідентичності через спільний живий досвід спілкування.